Organizarea procesului educaţional la LIMBA STRĂINĂ în anul de studii 2013-2014

Motto: *« Educaţia este dobîndirea artei de a utiliza cunoştinţele »*
Alfred North Whitehead

În anul şcolar 2013-2014, ca şi în anul precedent de studiu, predarea limbilor străine se va organiza în viziunea *Conceptiei de studiere a limbilor străine* utilizînd pentru proiectarea procesului educaţional *Curriculum de Limbi Străine*, ediţia 2010, *Ghidul de implementare a curriculumului modernizat în învăţământul liceal* pentru Limba străină I şi II, ediţia 2010 şi *Ghidul de implementare a Curriculumului modernizat în învăţământul gimnazial, ediţia 2011 Curriculumul de Limbi Străine* modernizat şi *Planul-cadru de învăţământ.*

Sugestii şi schimbări/modificări la nivelul Planului-cadru de învăţământ şi Curriculumului la Limba străină

Ministerul Educaţiei al Republicii Moldova a iniţiat o serie de măsuri pentru sprijinirea cadrelor didactice în activitatea acestora şi pentru asigurarea unui management al schimbării.Astfel anul acesta au fost elaborate şi adoptate STANDARDELE DE EFICIENŢĂ A ÎNVĂŢĂRII – Chişinău : Lyceum, 2012 (F.E.-P. "Tipografia Centrală").Scopul urmărit prin elaborarea standardelor de eficienţă a învăţării vizează creşterea calităţii în educaţie şi asigurarea aceluiaşi nivel de educaţie de bază pentru toţi, precum şi apropierea nivelului de performanţe al şcolilor din cadrul unui sistem de învăţământ. Standardele de eficienţă a învăţării prezintă conţinutul specific care trebuie predat, de la clasa I pînă la clasa a XII-a, pentru fiecare an de studiu în parte. Aceste standarde alcătuiesc structura de bază a cunoştinţelor şi a deprinderilor minimale pe care elevii trebuie să le dobîndească şi să le stăpînească. Standardele statuează cu claritate ce cunoştinţe trebuie să aibă elevii şi ce activităţi trebuie să poată îndeplini în diverse momente ale activităţii şcolare. Concomitent, ele au rolul şi a ghida cadrele didactice în vederea identificării setului de cunoştinţe de bază pe care elevii trebuie să le dobîndească în fiecare an de studiu, contribuind la orientarea actului educativ asupra deprinderilor fundamentale pe ani de studii. Într-un sistem de învăţământ perfect, spre care tinde fără noastră, profesorul este responsabil pentru aplicarea standardului în procesul didactic, pentru cunantificarea rezultatelor obţinute de elevi şi pentru remedierea, în timp, a eventualelor eşecuri ale elevilor. În procesul instructiv elevii trebuie să ştie precis care sunt cerinţele faţă de ei în procesul de predare-învăţare-evaluare, Astfel ei *vor fi motivaţi să învefe*, descoperind conexiuni interdisciplinare între cunoştinţele dobîndite în şcoală şi existenţa cotidiană. Profesorii, prin intermediul înregistrării performanţelor individuale ale elevilor analizează continuu actul educaţional.

Standardele prevăd o educaţie centrată pe elev, conform nevoilor lui de formare, înzestrarea elevului cu un sistem de competenţe funcţionale, necesare pentru viaţă. Ele constituie *baza aprecierii* obiective a nivelului de pregătire generală şi profesională a absolvenţilor unui ciclu de învăţământ, indiferent de tipul şi forma de învăţământ. Într-o viziune foarte largă, standardul educaţional este un mijloc (instrument) de *normare socială* a *calităţii şi conţinutului* învăţământului. Standardele sînt definite pentru a sprijini creşterea şi dezvoltarea copiilor de la naştere pînă la intrarea în şcoală, apoi pînă la finisarea studiilor, deci, atît în mediul familial, cît şi în cadrul instituţiilor de învăţământ. Ele reprezintă o resursă, un document ce informează asupra aşteptărilor pe care le pot avea profesorii, părinţii şi societatea civilă, toţi acei care participă la creşterea, dezvoltarea şi educaţia copiilor. Ele reflectă finalităţile educaţionale, care, la rîndul lor, conţin înnoiicit cele mai importante valori ale naţiunii sau statului, orientează şi îmbunătăţesc practicile în acord cu specificul dezvoltării copilului într-o anumită perioadă a vieţii, avînd în vedere în mod holistic toate domeniile dezvoltării lui.*Standardul are statut de etalon pentru evaluarea nivelurilor de pregătire ale elevilor şi de reper pentru concepţierii de curriculum, autorii de manuale şi alte suporturi şi instrumente didactice.*

Standardele oferă profesorului un scop clar al activităţii educaţionale, precum şi cunoştinţe, capacităţi şi competenţe fundamentale pe care trebuie să le însuşească elevii. Ele oferă un instrument general de evaluare a performanţelor şcolare. Pentru a atinge aceste standarde, profesorul va fi motivat de a selecta metode, tehnologii eficiente de predare-învăţare-evaluare, de utilizare a tehnologiilor informaţionale, de selectare a conţinuturilor ce ar motiva elevii pentru dobîndirea competenţelor funcţionale conform intereselor lor.

Astfel creşte responsabilitatea profesorului pentru asigurarea calităţii rezultatelor şcolare şi responsabilitatea elevilor şi a părinţilor pentru rezultatele învăţării.

Pentru cadrele didactice, standardele de eficienţă a învăţării prezintă un punct de referinţă în organizarea şi proiectarea activităţilor din unităţile de educaţie. Ele sînt relevante numai la nivel de grup de copii, şi nu la nivel individual în sensul diagnosticării profilului de dezvoltare a copilului. Observarea în baza standardelor şi a indicatorilor are ca scop conturarea unui profil al grupului de copii pentru a cunoaşte la ce domenii de dezvoltare apelează ei mai puţin în activităţile desfăşurate, ceea ce permite să se intervină în proiectarea viitoarelor activităţi.

Standardele au caracter multiaspectual, fiinînd elementele de bază ale procesului educaţional - predarea, învăţarea şi evaluarea - toate contribuind la asigurarea unei educaţii de calitate.

Standardele îndeplinesc astfel trei obiective fundamentale:

- le oferă elevilor şi profesorilor un scop clar al actului educaţional;
- contribuie la focalizarea energiei şi resurselor către cunoştinţele fundamentale pe care trebuie să le dobîndească elevii;
- oferă un instrument general de evaluare a performanţelor elevilor.

În acest context, standardele propuse reflectă dimensiunile Şcolii Prietenoase Copilului: eficienţă; incluziune; sensibilitate la gen; sănătate, siguranţă şi protecţie; precum şi participare democratică. O deosebită atenţie în procesul elaborării standardelor a fost acordată acoperirii principiului respectării drepturilor copilului şi multiculturalismului. Standardele ŞPC înaintate includ, dar nu se limitează la sănătate, siguranţă, protecţie, participare, eficienţă, incluziune, sensibilitate la gen. Ele incorporează dezvoltarea personalităţii elevilor, parteneriatul şcolii cu părinţii şi comunitatea, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Metodologia asigurării calităţii în educaţie se bazează pe relaţiile ce se stabilesc între următoarele componente: nivel de învăţământ, standarde de referinţă, indicatori de performanţă. Metodologia asigurării calităţii presupune că asigurarea calităţii educaţiei este centrată preponderent pe rezultatele învăţării, iar în context educaţional, există o relaţie logică dintre elementele următoare: standard, curriculum, activităţi de învăţare, predare, evaluare.

Standardele de eficienţă la Limbi străine reprezintă nivelul de cerinţe instituţionalizate pentru fiecare ciclu de formare şcolară ce permit autorităţilor responsabile de evaluare să măsoare nivelul de dezvoltare a abilităţilor lingvistice, culturale, metodologice, interdisciplinare şi civice, corelate cu nivelul respectiv de formare ale elevilor admişi la gimnaziu, liceu şi la examenul de bacalaureat.

Standardele sunt elaborate în concordanţă cu Curricula modernizată la Limbi Străine pentru fiecare ciclu de formare şcolară: primar, gimnazial şi liceal. Asemeni Curriculei modernizate naţionale, standardele reflectă concepţia sistemului educaţional paricentric axat pe elev şi competenţe. Structura arhitectonică a standardelor este corelată cu cea a curriculei naţionale de limbi străine şi prezintă tipul de standard pe *aria curriculară* – limbă şi comunicare, *disciplină* – limbi străine, *ciclul de formare* – primar/gimnazial/liceal, *domeniul* de formare a competenţelor – comunicare, cultură pentru ciclul primar, cu iniţiere în conexiune; comunicare, cultură, conexiune, comparaţie pentru gimnazial, cu iniţiere în comunitate; comunicare, cultură, conexiune, comparaţie şi comunitate pentru ciclul final de liceu. Totodată, fiecare standard de competenţă din domeniul respectiv presupune o serie de *indicatori* ce determină caracterul măsurabil şi observabil al competenţei respective la diferite *niveluri* de formare: cunoaştere şi înţelegere, aplicare şi integrare. Domeniile care sunt destinate iniţierii la ciclul respectiv de formare şcolară prezintă standardul de eficienţă doar la nivelul cunoaşterii, pentru ca la etapa următoare să permită formarea standardului de eficienţă complex.

Avînd la bază modelul predării-învăţării-evaluării limbilor străine propus de Cadrul European Comun de Referinţă al Limbilor, modelul centrat pe competenţe presupune patru planuri cuprinse şi descrise în standardele actuale :

- Tipologia domeniilor curriculare în care elevul se angajează în progresie comunicativă şi participativă: *comunicare, cultură, conexiune, comparaţie, comunitate;*
- Tipologia competenţelor la limba străină formată în cadrul domeniilor curriculare respective : *lingvistice, pragmatice, comunicative* – domeniul comunicare ; *socioculturale/culturale* – domeniul cultură ; *interdisciplinare* - domeniul conexiune ; *metodologice* – domeniul comparaţie ; *civice* – domeniul comunitate